

Переломова подія

історії Української Православної Церкви

проф. д-р І. ОГІЄНКО ВИЗНАНИЙ КАНДИДАТОМ НА ХОЛМСЬКОГО ЄПІСКОПА

Дня 24. 9. в 17. год. Генеральний Губернатор міністр д-р Франк прийняв на замку у Кракові ВПреоєв. Митрополита Діонісія, кандидата на Холмського єпископа проф. д-ра І. Огієнка, Генерального Вікарія о. М. Малюжинського, представників українського населення в Ген. Губернаторстві: Провідника УЦК. проф. д-ра В. Кубійовича, ділового керманіча УЦК. ред. В. Глібовицького та делегата Холмського Комітету інж. Теребуса. Підчас цієї торжественної авдієнції довершився важний історичний акт.

ВПреоєв. Митрополит склав перед д-ром Франком таку письмєнну заяву:

„Ми, Діонісій, Архієпископ Варшавської Дієцезії і Митрополит Святої, Православної Автокефальної Церкви в Ген. Губернаторстві, прирікаємо як зверхник цієї Церкви Панові Генеральному Губернаторові вірність і відданість. Будемо видані ним закони й розпорядки вірно виконувати та будемо дбати, щоб підчинене нам Духовенство з такою самою вірністю й відданістю ці закони й розпорядки виконувало”.

Відтак Митрополит передав текст цієї заяви Генеральному Губернаторові, який у відповідь підкреслив свою згоду на те, щоб Митрополит Діонісій перейняв знову провід Православної Церкви в Ген. Губернаторстві. „Я очікую від Вас” — сказав міністр Франк — „що Ви переведете відбудову православної Церкви відповідно до потреб Ген. Губернаторства і бажань українських

вірних. При виконуванні цього історичного завдання можете бути певні моєї опіки”.

Ген. Губернатор вручив ВПреоєв. Митрополитові документ з повищим текстом. Після цього potwierдження Митрополит передав побажання вірних і заявив:

„Добро й розвиток Православної Церкви в Ген. Губернаторстві, що складається майже виключно з вірних української національності, вимагає поділу цілої Церкви на три дієцезії, а саме на українсько-російську варшавсько-радомську, українську холмсько-підляську та українську краківсько-лемківську з окремими єпископами українцями. Теж саме добро Церкви вимагає, щоб висвятити на Холмського єпископа проф. богословського виділу д-ра Івана Огієнка, званого вже діяча на церковній і культурній ділянці для добра українського народу.

Заявляючи тут свою легальність, одночасно прирікаю негайно завести новий лад у Святій Православній Автокефальній Церкві, відповідно до нових обставин”.

Генеральний Губернатор заявив, що приймає цю заяву Митрополита в імені Фірера й Німецької Держави: „Я захоплений значінням цієї історичної години, яка створє передумовини, що вперше єпископ української національності буде висвячений. Я переконаний, що це вийде на благо” (Докінчення на стор. 2-ій)

Перед новими несподіванками

Краків, 25. вересня 1940.

Історія кожної війни не обмежується лише до історії воєнних дій. Бо одночасно йде дипломатична акція, яка має на меті або краще зясувати політичні цілі воюючих сторін, або довести до швидшого кінця війни. Ніхто не веде війни для війни. Війна є лише одним із засобів добути політичну ціль, засобом, якого народи (держави) хапаються тоді, коли завели всі мирні спроби поладнати конфлікт. Але правда, що світ не стоїть на місці, торкається також політичної сторінки воєн: у ході воєнних дій виринають нові політичні питання, нові політичні завдання, відкривається нове поле для дипломатичної діяльності. Й осяги війни залежать не лише від осягів самої зброї: від способу, в який дипломатія висуває та актуалізує шораз нові політичні питання, від зручності, як їх ставить та як намагається їх розв'язати, від енергії та жвавості дипломатичної служби залежить у величезній мірі остаточна перемога чи остаточна програна.

Саме в останніх днях зазначився назверх знову рух у дипломатичній ділянці (кажемо „назверх”, бо міністерства закордонних справ ніколи не припиняють своєї діяльності!). Відвідини іспанського міністра Суєра у Берліні та подорож міністра Рібентропа до Риму порушили прилюдно опінію всього світа та викликали у світовій пресі безліч поголосок, коментарів та пророцтв. Нічого й дивуватися: Серрано Суєр це швагер ген. Франка, його особистий довірник, та одна з найчільніших постатей нової Іспанії. Його довгі розмови з канцлером Гітлером у привності мін. Рібентропа мусіли охоплювати всі міжнародні питання, які лиш цікавлять Німеччину Гітлера та Іспанію Франка: ці дві країни злучені не тільки симпатіями до споріднених державних устроїв, але братерством зброї, коли Німеччина з Італією своїми добровольцями активно допомагала національній Іспанії у боротьбі з червоними, — вони злучені і спільними політичними інтересами, які випливають з факту, що обидві держави терпіли від британської гегемонії. Коли ж додати, що безпосередньо перед побутом іспанського гостя у Берліні гостював там італійський міністр кольоній Теруччі та що безпосередньо після відїзду тих гостей поїхав до Риму міністр Рібентроп і майже просто з залізничого двірця відїдав Мусолініа, де розпочались кількагодинні наради — то не дивниця, що весь світ з найбільшою напругою чекає, „що з цього вийде”.

Бо такий уже досвід з історії тієї війни, що завсіди після таких відвідин, радісних окликів спонтанно зібраної товпи та окутаних повною мовчанкою нарад, завсіди „щось виходить”. І тим „щось” завсіди буває якесь нове пересунення міжнародних політичних сил, та нова радикальна зміна на військових фронтах. Німецька преса недвозначно дає зрозуміти, що всі ці подорожі та наради стоять у звязку з офензивними акціями армій держав осі: з гураганом,

Тисячі
Тисячі

замовляють

КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ

Українського Видавництва

на 1941 рік.

що за кілька днів появиться на книгарських полицях.

КАЛЕНДАР друкований на гарному папері — 200 сторін друку — около 100 ілюстрацій.

НА ЗМІСТ календаря складаються праці визначніших наших письменників, поетів та журналістів. — КОЛІРОВА окладника Е. Козака.

ДЕЯКІ КНИГАРНІ досі ще не замовили календаря. — ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що щоденно напливають тисячі нових замовлень, які будемо виконувати по черзі.

Хто скорше замовить — скорше одержить календар!

КАЛЕНДАР висилаємо також на поодинокі адреси. — ЦІНА календаря 3. ЗОЛ., пересилка 50 гр. —

НАЛЕЖИТІСТЬ просимо посилати наперед. За післяплатою не висилаємо.

»УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО«.